

Aan de bisschop van 's-Hertogenbosch
Monseigneur dr. G.J.N. de Korte
Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

AANTEKENEN

Lithoijen, 3 november 2016

Hoogwaardige excellentie,

Per decreet d.d. 21 oktober 2016, heeft u besloten de parochie H. Remigius te Lithoijen op te heffen en te doen fuseren met meerdere andere parochies waardoor één nieuwe parochie de R.K. Parochie Heilige Benedictus zal ontstaan. U heeft bepaald dat de datum van betekening van dit decreet 30 oktober 2016 is. Op 22 oktober 2016, na de wekelijkse viering, zijn de parochianen hiervan in kennis gesteld door de hoogerwaarde heer dr. C.F.M. van den Hout, waarnemend pastoor, die delen eruit heeft voorgelezen en kopieën van het decreet en het begeleidend schrijven beschikbaar heeft gesteld. Ondergetekenden, parochianen van de parochie H. Remigius te Lithoijen maken hierbij bezwaar tegen de opheffing van de parochie H. Remigius te Lithoijen en het samenvoegen van deze parochie met vijf andere parochies en tekenen bezwaar aan tegen genoemd decreet.

Hieronder motiveren wij het bezwaar.

Een decreet betreffende opheffing en samenvoeging van parochies dient in elk geval aan de volgende punten te voldoen:

1. Parochies oprichten, opheffen of deze veranderen komt alleen aan de diocesane Bisschop toe, die geen parochies mag oprichten of opheffen of deze in belangrijke mate veranderen, tenzij na de priesterraad gehoord te hebben (canon 515 van de Codex Iuris Canonici);
2. Hoewel de bisschop de behoeften van omliggende parochies en het bisdom als geheel in overweging mag nemen, moet hij toch het decreet met redenen motiveren welke specifiek zijn voor de betreffende parochie (Congregation for the Clergy, Letter of 30 April 2013, prot.n.20131348, on the modification of parishes and closure etc. of churches);
3. Een parochie is van nature eeuwigdurend (can120 par 1 en can 515 par 1,3) en mag niet zonder geldige reden worden opgeheven of wezenlijk worden gewijzigd;
4. De belangrijkste motivatie voor het samenvoegen moet het zielenheil van de parochianen zijn (Vaticanum II, Christus Dominus no. 32; Directorium voor het pastorale Dienstambt van de Bisschoppen Apostolorum Successores no. 214);
5. Een samenvoeging moet de laatste keuze zijn als diverse problemen van parochieel leven moeten worden opgelost;
6. Vooraleer een samenvoeging door te voeren dient eenieder wiens recht kan worden geschaad te worden gehoord, waarbij deze consultatie waarachtig dient te zijn en relevante argumenten zowel voor als tegen de samenvoeging dienen te worden overwogen;

7. De argumenten voor opheffing en samenvoeging van parochies dienen relevant te zijn voor de betreffende parochies;

Wij constateren dat:

1. Voor wat betreft de reden van samenvoeging slechts wordt verwezen naar:
 - a. Het beleidsplan van 17 april 2009 onder het motto "Groeien in geloof, geloven in groei" teneinde de parochies ook in de toekomst te kunnen vitaliseren en het pastoraat voor de lange termijn te waarborgen. Dat een der speerpunten van dit beleid is de herstructurering van de parochies en de vorming van ca 50 "nieuwe parochies" waarin, naast de reguliere werkzaamheden van de parochie, gestalte wordt gegeven aan de speerpunten huwelijk en gezin, jeugd en jongeren, roeping en vorming en Kerk en samenleving;
 - b. het verzoek per brief van 5/18 oktober 2016 van de pastores, de hoogerwaarde heer dr. C.F.M. van den Hout en de zeereerwaarde heer drs. S. van der Vinne, en de besturen van de parochies, behoudens de lekenbestuurders van de parochies te Oijen en Lithoijen tot samenvoeging van de parochies en tot oprichting van één nieuwe parochie overeenkomstig "Groeien in geloof, geloven in groei";
 - c. het doel om in de zich wijzigende omstandigheden de geestelijke verzorging van de gelovigen goed te blijven behartigen;

en het decreet daarmee geen enkel argument bevat dat specifiek van toepassing is op de situatie van de parochie H. Remigius te Lithoijen, terwijl dit volgens de richtlijnen van de Congregatie voor de Clerus (brief 30 april 2013) een vereiste is.
2. Per 1 mei 2016, tegelijk met het bericht van de toenmalige bisschop dat de voorgenomen parochiefusie was uitgesteld tot 1 januari 2017, de hoogerwaarde heer dr. C.F.M. van den Hout is benoemd als waarnemend pastoor van vier van de zes fusieparochies waaronder parochie H. Remigius te Lithoijen. Bij deze benoeming kreeg de heer Van den Hout de uitdrukkelijke opdracht mee om de voorgenomen fusie per 1 januari 2017 te doen doorgaan, hetgeen aan de parochianen werd meegedeeld door het voorlezen van een bisschoppelijke brief aan het eind van de wekelijkse viering. De heer Van den Hout heeft tijdens zijn waarnemend pastoraat in Lithoijen geen enkele poging ondernomen om de parochianen van Lithoijen in te lichten of te horen inzake de voorgenomen samenvoeging van hun parochie. Als nu enkel en alleen de heer Van den Hout namens de parochie H. Remigius te Lithoijen de brief van 5/18 oktober 2016 tekent, bevattende het verzoek tot opheffing en samenvoeging van de zes parochies, dan kan en mag dit niet gezien worden als een verzoek van de parochie H. Remigius te Lithoijen. De rechten en bevoegdheden van een waarnemend pastoor zijn immers beperkt. Als alleen de handtekening van de waarnemend pastoor Van den Hout voor de bisschop toch voldoende is dan kan dat alleen verklaard worden vanuit de bisschoppelijke opdracht die de heer Van den Hout heeft meegekregen. Hetzelfde geldt uiteraard ook voor de parochie H. Servatius te Oijen. Dit betekent formeel dat slechts vier van de zes parochies een verzoek hebben ingediend tot samenvoeging. De andere twee parochies hebben door niet te tekenen aangegeven dat zij niet bereid zijn tot opheffing en samenvoeging. Het decreet schept hierover onduidelijkheid.
3. De Priesterraad van het bisdom onlangs bijeen is geweest en dat de agenda bestond uit slechts één enkel punt namelijk het beleidsplan van de bisschop. Vóór deze bijeenkomst is de Priesterraad in geen anderhalf jaar bijeen geweest. Ook heeft er geen individuele consultatie plaatsgevonden van alle leden van de Priesterraad met betrekking tot deze voorgenomen opheffing en samenvoeging van parochies. Wij

stellen daarom vast dat de Priesterraad met betrekking tot dit decreet niet gehoord kan zijn, terwijl canon 515 van de Codex Iuris Canonici de bisschop daar wel toe verplicht in geval van opheffing of samenvoeging van parochies. De bisschop is daarom ten aanzien van voornoemde canon 515 in gebreke gebleven en het uitvaardigen van het bestreden decreet is daarmee niet rechtmatig.

4. Het bestreden decreet zich beroept op het beleidsplan van 17 april 2009 onder het motto "Groeien in geloof, geloven in groei" met als een der speerpunten Kerk en samenleving. Verder mag als bekend verondersteld worden dat de parochie H. Remigius te Lithoijen in alle opzichten, zowel qua pastorale zorg, kerkbezoek, vrijwilligers, onroerende zaken en financiën gezond en vitaal is. Zij vormt een wezenlijk en noodzakelijk onderdeel van het dorp Lithoijen. Op weinig plaatsen in Nederland hebben Kerk en samenleving zo goed weten in te spelen op de zich wijzigende omstandigheden, dan in Lithoijen. Het is daarom onbegrijpelijk dat de bisschop dit niet weet te respecteren en meent in deze gemeenschap in te moeten grijpen. Deze gemeenschap die juist als voorbeeld zou kunnen dienen voor het speerpunt van het voornoemde beleidsplan, Kerk en samenleving.
5. Door de vele betrokken priesters en de diaken die in Lithoijen graag voorgaan in eucharistievieringen en andere diensten, door de vele vrijwilligers en door bezielde parochianen, de zielzorg in de parochie H. Remigius te Lithoijen volop kan bloeien. Tegelijkertijd zien wij om ons heen dat het fusiebeleid van de laatste jaren zijn sporen heeft nagelaten. Grote aantallen gelovigen hebben in versneld tempo de Kerk de rug toegekeerd en zijn onbereikbaar geworden voor de zielzorg. Daarnaast zorgt het centraliseren van het parochiegebeuren voor grotere afstand tussen pastorale teams en gelovigen. Door het fusiebeleid is de zielzorg in Nederland dus zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin ernstig verslechterd. Dit kan niet zonder gevolgen blijven voor het zielenheil van de mensen. Een veel gebruikt argument vóór parochiefusies is het steeds groter wordende priestertekort, "men kan niet anders", zo hoor je zeggen. Maar als door onder andere het harde fusiebeleid de gelovigen in Nederland zich in ernstige mate niet meer geïnspireerd voelen door de Kerk, dan zou het onverklaarbaar zijn als datzelfde in gelijke mate niet zou gelden voor jonge mensen die zich eventueel geroepen voelen tot het priesterambt. En dus manoeuvreert de kerk zich met dit fusiebeleid in een zichzelf versterkende negatieve spiraal: Priestertekort oorzaak van parochiefusies en parochiefusies op hun beurt versterken het priestertekort. Een negatieve spiraal waaraan moeilijk te ontkomen is. Laten we bijvoorbeeld kijken naar wat op dit moment aan het gebeuren is met de parochie H. Remigius te Lithoijen. We moeten dan vaststellen dat het functioneren van deze parochie geen enkele rol heeft gespeeld bij het besluit tot opheffen en samenvoegen. Dat de voor de hand liggende risico's die samenhangen met opheffing en samenvoeging voor deze goeddraaiende geloofsgemeenschap niet eens het overwegen waard zijn geweest. In dit proces dat in Nederland al een aantal jaren gaande is kan een goeddraaiende, eeuwigdurende parochie simpelweg worden opgeheven met niet-inhoudelijke argumenten als: "In dit gefuseerde landschap kan Lithoijen geen enclave zijn". Het fuseren en dus ook het opheffen van parochies is geworden tot een autonoom proces. En de resultaten van dit proces beloven tot nu toe niet veel goeds. Het zielenheil van de mensen zit ernstig in de knel en wij denken logischerwijs dat dit de parochianen van H. Remigius te Lithoijen ook te wachten staat. Wij concluderen dat ons zielenheil ondergeschikt gemaakt wordt aan een beleidsplan uit 2009, waarvan bekend is dat het in den lande al veel ellende heeft veroorzaakt.

6. Het decreet stelt dat gedurende meerdere jaren uitvoerig overleg heeft plaatsgevonden tussen de parochies onderling en tussen parochies en bisdom. In werkelijkheid heeft genoemd overleg alleen plaatsgevonden in een besloten setting met de kerkbesturen. In het laatste stadium van dit overleg werd zelfs geheimhouding afgesproken, zo blijkt uit een interview van de waarnemend pastoor, de hoogerwaarde heer dr. C.F.M. van den Hout met een correspondent van het Brabants Dagblad. Een grote meerderheid van de parochianen ziet het hele gebeuren rond deze samenvoeging dan ook als een van bovenaf opgelegde verplichting waarop de parochianen geen enkele invloed konden uitoefenen. Het kerkbestuur heeft meerdere malen aangegeven tegen samenvoeging te zijn. Zelfs per aangetekend schrijven d.d. 9 april 2016. Als de bisschop de belanghebbenden daadwerkelijk zou hebben gehoord, dan zou hij weten dat er in de parochie H. Remigius te Lithoijen geen noemenswaardig draagvlak bestaat voor deze samenvoeging. Sterker nog, het kerkbestuur heeft de bisschop per brief op de hoogte gebracht van de resultaten van een enquête, uitgevoerd door een onafhankelijk en professioneel bureau, waaruit blijkt dat de overgrote meerderheid van de parochianen tegen deze samenvoeging is. Daarna hebben 206 parochianen op eigen initiatief een aangetekende brief (d.d. 20 april 2016) aan de bisschop gestuurd waarin zij stelling nemen tegen de voorgenomen opheffing en samenvoeging van onze parochie. Op 18 augustus 2016 is er op verzoek van het kerkbestuur een gesprek geweest tussen de bisschop en vier van de vijf ondertekenaars van dit bezwaarschrift. Het was een prettig gesprek waarin ieder de kans kreeg om argumenten naar voren te brengen. Maar uit de schriftelijke communicatie die daarop volgde, bleek opnieuw dat er bij de opheffing en samenvoeging van onze parochie toch zeker geen sprake is van een waarachtige consultatie van eenieder wiens recht kan worden geschaad teneinde relevante argumenten zowel voor als tegen de samenvoeging te kunnen overwegen. (zie brieven: verslag gesprek 21 augustus 2016; reactie van de bisschop foutief gedateerd op 24 augustus 2016 i.p.v. 21 of 22 augustus 2016; mail met reactie vicevoorzitter kerkbestuur op brief bisschop 23 augustus 2016; reactie ondertekenaars op brief van bisschop 24 augustus 2016)
7. Het kerkbestuur van de parochie H. Remigius te Lithoijen in duurzame en vruchtbare samenwerking met de parochies H. Servatius te Oijen en H. Benedictus te Teeffelen (de LOT-parochies) zich hebben ingezet om het bestaande samenwerkingsverband uit te breiden met de resterende drie parochies die betrokken zijn bij het bestreden decreet. Samenwerking in brede zin, organisatorisch, pastoraal en financieel. Hun inzet heeft geen gehoor mogen vinden, terwijl een samenvoeging toch de laatste keuze moet zijn als diverse problemen van parochieel leven moeten worden opgelost.
8. De zorgvuldigheid die betracht is tijdens het fusieproces alsook die bij het tot stand komen van dit decreet ernstig te wensen over laat:
 - a. Voor de nieuwe parochie geldt als statuut het Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie in de R.K. Kerk in Nederland, zoals opnieuw vastgesteld op 14 juni 1988 en in werking getreden op 1 januari 1989, laatstelijk gewijzigd op 9 mei 2006. Naast de hoogerwaarde heer van den Hout worden per 1 januari 2016 drie bij naam genoemde personen benoemd als leden van het bestuur van de nieuwe parochie. Behalve dat het aantal bestuursleden niet in overeenstemming is met het vereiste minimum aantal moet ook vastgesteld worden dat twee van de te benoemen bestuursleden aanverwanten zijn in de eerste graad en deze benoeming dus ook in deze zin strijdig maakt met het statuut. Als de twee bedoelde personen verzuimd hebben u in kennis te stellen

van hun aanverwantschap rijst, gelet op het statuut, de vraag of zij beiden überhaupt nog wel benoembaar zijn. Artikel 3.2 van het door u genoemde Reglement stelt namelijk ook de volgende voorwaarde aan de benoembaarheid van bestuursleden: "Als bestuursleden zijn benoembaar katholieken, die uitmunten door een vast geloof, een rechtschapen levenswandel en een wijs oordeel" (cf. can. 512 par 3).

- b. In het decreet zoals verspreid onder de gelovigen staat voor de nieuwe parochie een foutieve naam vermeld: Parochie Sint Jozef i.p.v. Parochie Heilige Benedictus.
- c. Het begeleidend schrijven dat samen met het decreet werd uitgedeeld is foutief geadresseerd, gericht aan het bestuur van de parochie in oprichting i.p.v. aan de besturen van de fusieparochies.

Samenvattend stellen wij dat de bisschop over geen enkele geldige reden beschikt om de parochie H. Remigius te Lithoijen op te heffen en samen te voegen met andere parochies.

Zowel inhoudelijk als procedureel schort er naar onze mening veel aan het bestreden decreet. Wij denken aangetoond te hebben dat het decreet in strijd is met het kerkelijk recht, dat het decreet niet correct is en dat het tegenstrijdigheden bevat. Wij verzoeken u daarom dit bezwaar gegrond te verklaren en het decreet te herroepen.

Verder hechten wij eraan om u, tegelijk met ons formele bezwaar, in kennis te stellen van onze gevoelens in deze fase van dit fusieproces. Al twee jaar lang voelen wij, parochianen, ons voorbijgelopen, genegeerd. Dit voor ons allesbetekenende proces poogt men nu af te sluiten met een decreet vol onzorgvuldigheden. Kunt u zich voorstellen dat wij, parochianen van Lithoijen, achterblijven met gevoelens van onmacht en boosheid, het gevoel van frustratie en soms zelfs het gevoel van geminacht te worden?

Dit bezwaarschrift is onderwerp van gesprek geweest op een parochiebijeenkomst op 1 november 2016 in de parochiekerk van Lithoijen.

Met de meeste hoogachting,

P.M.H. Janssen, Margrietstraat 2, 5396 PM Lithoijen

L.W.J. van Kilsdonk, Langwijkstraat 37, 5396 PN Lithoijen

P.J.M. Tiemissen, Langwijkstraat 35, 5396 PN Lithoijen

P.B.A.J. Melief, Lithoijensedijk 23, 5396 NC Lithoijen

F.T.M. van Kilsdonk, Molenweg 30, 5396 NA Lithoijen